

SZILÁGY SOMLYÓ

POLITIKAI LAP

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN

Előfizetési ára:

Egész évre 8 K, fél évre 4 K, negyedévre 2 K.
Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

BÖLÖNI SÁNDOR

Hivatalos hirdetések díja 6 korona.

Nyílttér soronként 60 fillér.

Magánhirdetések megegyezés szerint.

Gondolatok halottak napján.

Az örömnépek pompájában ragyog halottak napján a legnagyobb szomorúságnak helye, a temető. Színes, csillogó mécsesek, villamkörték, rózsák és koszorúk a sírokon, de odalent hat lábnyi mélységben sivar pusztulás dul örökös sötétségben. Irtóztató az ellentét halottak a hangulatos napján. A sír fölött tobzódik az élet, emberek százai és ezrei tülekednek a márványkeresztek között, a sírok fölött a hiuság vására orgiázik, a gazdag ember lehetőleg pompásan disziti föl a sirt, amely hozzátartozik; a szegény embernek fáj, hogy nem tudja kegyeletét ily díszesen kifejezni; pedig odalent rothadó koporsóban fekszik a halott és neki teljesen mindegy, hogy százezer koronába került-e sírjának feldiszitése, vagy csak egy koronába.

A testnek, a mely odalent alussza megzavarhatatlan álmát, valóban minden mindegy. De a lélek, melyet az Ur küldött az elevenek testébe, szabadon szállong a sír fölött és nyájas derűvel látja el a kegyelet munkáját. A tulvilágon teljes szabadság és egyenlőség van és a királynak a lelke nem érez mást, mint a szegény zselléré, látván halottak estéjén, hogy nekik szentelték azt az életben maradottak. Mindegy, hogy színes ivlámpák, vagy csak egy árva mécses hinti szét világukat a sírok, vagy kripták fölött.

De mert a halál utáni élet, vagy meg-

semmisülés rejtelseibe nem tudunk behatolni, mert nem vagyunk biztosak benne, hogy észre veszik-e és méltányolják-e a halottak a mi kegyeletünket. A sírok ünnepe nem annyira a halottaké, mint inkább a miénk. A miénk a temetők díszé, az ünnep által nyújtott változatosság, a sírok fölött lüktető élet és főleg miénk a magasztos hangulat, amely urrá lesz felettünk, amikor kivilágításokkal, koszorúkkal és dalokkal áldozunk a földi élet köréből elvonult kedveseink emlékének. A kit meg tudnak ihletni az élet szépségei, a feldiszitett temetőkben a kicsinosított sírok fölött nem tudja érezni azt a marcangoló fájdalmat, amely a ravatal mellett fogja el az élő: hanem egy hangulatos szomorúság reszket át a szíven, inkább rezignált, megnyugtató, mint fájdalmas. Ezeket az érzéseket váltja ugyanis ki az emberből az elmulás gondolata, nemcsak akkor, ha a temetőben jár, de a ragyogó bálteremben is, ha véletlenül eszébe jut, hogy mind ennek a szép világi mulatságnak egyszerre vége szakad így is, meg úgy is.

Igy jövünk rá arra, hogy a keresztény világnézettől áthatott vallásoknak egyik legpoétikusabb ünnepe a halottak napja, a borongó hangulatoké, a szelid magabaszállásé és az elkerülhetetlen sorsban való megnyugvásé az a néhány óra, melyet szeretteink sírjánál eltöltünk. Vannak pogány népek, amelyek táncsal, dallal, szerelmes örömmel ünnepelik halottaik emlékét s a természet ez egyszerű gyer-

mekeinek megérzése is azt bizonyítja, hogy az ember tudatában nem a borzalmasságok között foglal helyett a halál gondolata.

Menjünk tehát ki a temetőbe és merüljünk el úgy kedves halottainkra való emlékezésben, mint a magunk elkerülhetetlen sorsa fölött való elmélkedésben. És essék nekünk jól a gondolat, hogy ha mi meghalunk, a mi sírunkhoz is eljönnek virággal, mécsessel, és kedvesen fog zsi-bongani hat lábnyi magasan fölöttünk az az élet.

Az 1908. év építkezési eseményei.

(Harmadik közlemény.*)

III. Magánépítkezések.

Bár a tárgyév folyamán fogantatba tett nagyarányú középítkezések is élénken illusztrálják városunk fejlődését: de azt, hogy ez a fejlődés természetes, mert a népesség számbeli és vagyonbeli megismosodásából ered, legkétségtelonyhatatlanabban a magánépítkezések statisztikája mutatja meg. A bevezető részben vázolt mostoha építési viszonyok dacára is a magánépítkezések szokatlan számban és mértékben folytak, jelöl annak, hogy a rendelkezésre álló lakások a megszorított lakosságot magukba foglalni sem számuknál fogva, sem — egyik-másik esetben — a megfelelő karban tarthatás lehetetlensége miatt képesek nem voltak. Mindeme körülmények az üres telkek beépítésére és

*) II. közlemény I. lapunk f. évi 14. számában.

Parasztok az Oceánon . . .

Bréma, 1909. szeptember hó.

Ha végig utazik az ember Németországon, bármelyik részén láthatja és bámulhatja a német ipar duzzadó erejét és hatalmas voltát, a mely alig két évtized alatt a világ majdnem legelső iparállamává avatta Németországot.

Midőn én, a szegény magyar haza fia csodálkozva szemléltem az óriási gyári és ipartelepeket; — körülöttem francia, angol és mindenféle nemzetiségű utasok csoportja bámulva irigykedve a német állam erősödésének bizonyosságait és vizsgálatták a német erő eme fokmérőjét. Mert fokmérő egy ilyen óriási gyárváros, mely megmutatja az ország erejét és vagyonosságát.

Láttam Hamburgban egy képet, mely körülírás nélkül is mindent megmagyarázott, hogy a német ipar az utolsó évtized alatt hogy nőhetett ily nagyra, hogyan tehetett szert világ-hatalomra.

A németek hatalmas császára áll teljes díszben trónusán; és rámutat arra az utra, melyen a német népek haladnia kell. Ez az út a háborgó tenger, melynek hajait hatalmas kereskedelmi hajók, oceángőzösek játszva szelik át. A kép: „A világkereskedelem allegóriája.”

Szorongó érzés fogja el az embert, ha

ilyen benyomások után a saját hazájának viszonyaira gondol. Hol van a mi kereskedelmünk, hol van a mi büszke kereskedelmi hajórajunk, a mely a magyar ipar, a magyar föld termelését hordja szét a világ minden tájékára?!

Ilyen benyomások után — bizonyos irigységgel néztem Hamburg, Bréma és a többi német kikötővárosokban a lüktető hajóforgalmat és különösen fájó érzés fogott el, midőn a hajózási irodák, de különösen a Norddeutscher Lloyd, Hamburg-Amerika Linie üzlethelyiségeit és üzleti kirakatait szemlélgettem . . .

A világ térképe van kitéve az ember előtt és a Lloyd és Hamburg—Amerika Linie által a világkikötők között föntartott hajójaratok be-rajzolva, erős vonalakkal. Az oceánt átszelő vonalakra pedig kis miniatúra hajók vannak odaállítva, vitorlákkal és kéményekkel, hirdetve a német kereskedelmi hajóraj nagyságát, hatalmát. A kirakat egyéb helyeit fényképek díszítik, a melyek a hajó belső berendezését, főleg pedig a kivándorlók elhelyezését, beszállásolását, partraszállását, vámkezelést ismertetik, szóval mindazt, a midőn a kivándorlókat már nem mint emberi lényeket, hanem mint nélkülözhetetlen ballasztot kezelik.

Mert tudni kell, hogy a német hajósvállalatoknak a Norddeutscher Lloydnak, Hamburg—Amerika Linienek a hatalmához és gazdagságához nagyban, igen nagyban hozzájárult a kivándorlás is.

És miután tudják ezt a praktikus németek, mindenféle csábító dolgokkal igyekeznek ma-

guknak kivándorlókat szerezni; képeket küldöznek szét a távol országokba, a melyekkel a kivándorlókkal való bánásmód, a testi és lelki szükséglet kielégítése van megörökítve.

Illusztrálják, hogy nemcsak az elszállításról és élelmezésről van gondoskodva, de elmehetnek imádkozni a templomba is, a mely csak az „Auswanderer“-eknek áll rendelkezésére és a hol fohászkodhatnak az uristenhez, hogy szerencsésen átjussanak az amerikai partra, a hová hajítja őket a pénz utáni vágy, a mely annyi ezer és ezer embernek romlását okozza.

És ha megsemmisítjük ezeket a képeket, bizonyos fájó érzéssel látjuk, hogy a legtöbb kivándorló rajtuk . . . magyar ember.

Világosan kivehető a képeken lévő alakok közül a dunántúli magyar paraszt, az őt jellemző viseletével, a felvidéki borotvált arcú tót, az „európai viseletben“, az urukat követő magyar menyecskék, kezükben batyuval és kicsi alig néhány hónapos gyermekükkel; majd csoportosan fiatal, alig 16—17 éves leányok, továbbá horvát, lengyel, oláh és orosz kivándorlók európai viseletben, a kik vágyva tekintenek a tenger felé, hogy már minél előbb juthassanak el az . . . ígért földjére.

Mert érdekes az ilyen kivándorlók zagyvaléka. Gyakorlott szem már az első tekintetre felismeri a magyart és németet, valamint a tót, horvát, lengyelt, orosz, vagy a római, galíciai és orosz zsidót . . . Nem a ruházatról, hanem az arcról és modorról; mert a ruha majd mind

a régi épületeknek az újabb viszonyokhoz való átalakítására vezettek, mi természetesen a magánépítkezés fellendülését idézte elő. Következtetésünk a számadatok legvilágosabban fogják igazolni.

Az 1908. évben Szilágysomlyó város tanácsa összesen 36 építési engedélyt adott ki. Az építési engedélyek közül 21 új lakóépületek emelésére, 15 pedig épületátalakításokra, toldásokra, mellékhelyiségek és kerítések felállítására szólt. A 21 lakóházból 14 pusztán telken épült, 7 pedig régebbi lakóházak helyébe, legtöbbször teljesen új földfeletti részekkel, a régebbitől eltérő mértékben és beosztással.

Nem lesz érdektelen tudnunk, hogy a 21 lakóház mindenike 1—1 lakásos önálló épület, és pedig: 4 szobás lakásnak épült 4, 3 szobásnak 2, 2 szobás lakásnak 8, végül 4 szobás lakásnak 7 lakóház.

Az új épületeknek mintegy kétharmada tehát 1 és 2 szobás lakás, a mi a középréndű polgárság: kereskedők és iparosok fokozott lakáshányára enged következtetni.

Egyébként a 36 építési engedély alapján rendeltetését tekintve, a következő 122 helyiség épült:

Alapterület m ²	A helyiség rendeltetése								
	lakószoba	konyha	kamra	előszoba	cseléd-szoba	fürdőszoba	pince	útlejt	műhely
0—5	—	—	3	—	—	2	—	—	—
5—10	—	1	8	—	1	2	—	—	—
10—15	3	4	—	1	—	—	3	—	—
15—20	15	10	—	—	—	—	4	—	—
20—25	16	4	—	—	—	—	2	—	—
25—30	8	—	—	—	—	—	—	—	—
30—35	3	—	—	—	—	—	—	—	—
35—	1	—	—	—	—	—	1	1	1
Összesen	46	19	11	1	1	4	10	1	1

A közlekedés lebonyolítására 2 fedett kapubejárat, 1 zárt üveges veranda, 3 zárt üveges folyosó, 1 nyílt feljáró előtér, 9 nyílt folyosó létesített. Az épületbe beépített 4, magában állólag, felfelépítménnyel készült 5 árnyékszék. Gazdasági célokra 1 istálló és 1 kocsiszín felállítása engedélyeztetett; ugyanezen helyiségek mellé a kocsi számára egy lakószoba is épült, mely a lakások eloszlásánál mint önálló lakás figyelembe vehető nem volt. Ez oknál szerepel 1 lakószobával több a kimutatásban, mint a hogy a lakások fenti statisztikája mutatja (45 helyett 46). A 21 lakáshoz csupán 19 konyha épült; két renovált lakóháznál a régi konyha maradt használatban.

A fenti adatokhoz egyébként a következő megjegyzéseket fűzhetjük:

Örvendtes körülmény s a fejlett izlést mutatja, hogy 4 lakóház mellett külön fürdőszoba is épült. Minthogy vízvezetékünk nincsen s így a házi fürdő vízellátása igen nehézkes, dicsérrettel kell megemlítenünk ezt az eredményt, mikor a 2 szobásnál nagyobb 6 új lakóépületből 4 lakás mellett fürdőszobáról is

egyforma, mivelhogy Amerikába nem engedik partraszállni nemzeti viseletben.

A magyart, a kik rendesen legtöbbször vannak, arca, tekintete, bajusza, csizmája és külső csinja, tisztasága azonnal elárulja, míg a tótót borotvált arca, lapos, szláv orra és szeméi és alázatossága.

A „Kaiser Vilhelm II.” alig néhány órával ezelőtt, — midőn e sorokat írom, — indult közel másfélezer kivándorlóval a fedélzeten amerikai útjára, a kinek igen tekintélyes része magyar alattvaló — s a kik midőn szóba álltam velük, majdnem mind azt válaszolta kérdés-ködésemre, hogy csak azért megy Amerikába: — hogy sok pénzt szerezzen. Epen jókor! A midőn félórával később a „Kronprinzessin Cäcilie”-vel néhány százán jöttek vissza Amerikából magyarok, a kiket hazahajtott a nyomor és éhség, mert nem kaptak munkát odaát — az ígért földjén.

A milyen jókedvűen, vigan várták a kivándorló magyarok a hajó indulását a kivándorlási barakkokban míg szárazföldön voltak, alig hogy a hajóra léptek s a szigorú fegyelem és parancs urrá lett fölöttük, egyszerre elfogta őket valami csendes buskomorság, bánat, vagy alán honvágy a csendes kis falusi lak, az asz-

történt gondoskodás. Ugyancsak a nehéz vízellátásnak tulajdonítható az épületekbe épített árnyékszék csekély száma is; ezek közül is csak 2 van vízellátásnak berendezve, a másik kettő csak primitív berendezésű, ép úgy mint a különálló 5 faárnyékszék is.

Előszoba csak 1 lakóháznál épült, míg zárt, üveges veranda és folyosó 3 épületben van; egyébként a nyílt folyosó és előtér szerepel túlnyomóan, mi célszerűtlensége mellett bizonyára csakis az előállítás olcsóságával magyarázható meg. Pedig a zárt előtérnek a legszegényesebb egyszobás lakóház mellől sem volna szabad elmaradnia.

Az alépítmény helyes kihasználását egyáltalán nem mutatja, hogy 21 lakóház közül csak 6 alatt épült pince, 2 épületnél 3—3, 4 épületnél 1—1 helyiséggel. Drága építkezési viszonyaink mellett az épülettervezőknek alig kellene a souterrainról megfélekedniük, hiszen dombos vidéken ez az építkezésmód a legtöbb-ször igen jól bevál.

A városias zárt sorban való építkezés kezdetét mutatja a 2 fedett kapubejárat; mind a kettő a Vármegyeház-utcában épült, ahol a telkek a legbecsebbek s a homlokzat teljes kihasználása a legjobban megokolt.

Végül ama állításunk bizonyítására, hogy a magánépítkezés fellendülését főként a lakosság szaporodása és a kényelmes lakhatás igénye idézte elő, fel kell hívunk a figyelmet a fenti kimutatás ama feltűnő jelenségére, hogy 122 helyiségből a kereskedelmet csak 1, az ipart 2, a gazdaságot pedig szintén csak 2 helyiség szolgálja, vagyis a külső közlekedés lebonyolítását eszközölő 2 fedett kapubejáratot szintén leszámítva, 115 helyiség tisztán a lakásigények kielégítésére épült.

Az építmények beépített alapterülete (a szabadon álló faárnyékszékeket leszámítva) 2220 m²; az egyes helyiségek belső viága (kihasznált alapterülete) 1895 m². A beépített alapterület

3 épületnél 50 m² alatt marad,
12 „ 50—100 m²,
1 „ 100—150 „
1 „ 150—200 „
3 „ 200—250 „ között váltakozik, míg 1 épületnél 250 m²-en felül emelkedik. A legkisebb épület beépített alapterülete 33·00 m², a legnagyobb 283·92 m². Az egyes főbb helyiségek méretei pedig szobánál 12·18—43·82 m², konyhánál 5·11—22·00 m², kamránál 2·96—10·00 m² között váltakoznak.

A lakóházak helyiségeinek belső magasságára nézve a következő kimutatás tájékoztató.

A szobamagasság:

2·50—2·75 m. 3,
2·75—3·00 m. 6,
3·00—3·25 m. 1,
3·25—3·50 m. 3,
3·50—3·75 m. 4,
3·75—4·00 m. 3,
4·00—4·50 m. 1

épületnél.

szony, a siró, gügyögő kis gyermek után, a kik messze a hegyen tul, sirva gondolnak a fészekből kirepült, kenyérkereső, oltalmat nyújtó, ölelő apjukra, a ki pedig leverve áll a hajó orránál s csak a szegény tartja vissza, hogy ennyi ember előtt sirva ne fakadjon. S még nekem kell vigasztalni őket, — szegény földieimet, idegenbe vágó testvéreimet, a kiket még egy fél nappal előbb, próbáltam vissza téríteni a hazai rögöz . . .

S a „Kaiser Vilhelm II.” fedélzetén a hajó zenekara rázendít a „Deutschland, Deutschland über alles” dallamára s a hajóóriás, fedélzetén 2000 utassal és 700 alkalmazottal, lassu méltósággal csuszik ki a kikötőből és egy félórával később egy csomó honfitársammal elvész a lassu leereszkedő ködben a szemeink elől.

Visszamaradva pedig a kikötőben, fájó szívvel nézem a többi hajóóriást, a mely nem a mi véreinknek nyújt biztos megélhetést, nem a mi gazdaságunk hirdeti, nem a mi termelő erőnk munkáját hordja szét a nagyvilágba, hanem ellenkezőleg: a magyar faj, a magyar nemzet gyengeségét, pusztulását segíti elő.

Az elmondottak alapján az építmények méreteivel és rendeltetésével megismerkedvén, az épületek anyagáról és kiviteléről is meg kell röviden emlékeznünk.

Az alépítmény kivétel nélkül magurai kristályos palakő. Felmenő falazat: patics (vert fal) 2, vályog 2, vegyes (vályog és tégl) 3, tégl 14 épületnél. A fedélhéz: régi aszfaltfedél lemez 1, vörös bádóg 3, pala 1, cserép 16 tetőzetten. Figyelembe véve azt a körülményt, hogy a patics, vályog és vegyes falazatok mind 100 m²-nél kisebb beépített alapterületű épületnél nyertek alkalmazást, nyilvánvaló, hogy a felépítmények falazó anyaga túlnyomóan tégl volt; fedélhéjul viszont csupa tűzbiztos anyag és pedig majdnem kizárólag cserép használatos, mint olyan burkoló anyag, mely az eddigi tapasztalatok szerint tetőzetek fedésére a legbiztosabban és a legjobban bevált.

Az épületek kivitelében a rendes sablon volt az uralkodó. A művészi érzék — sajna — még mindig hiányzik a legtöbb építettőben s így az épületek külső tagozására és díszítésére súlyt nem helyez. A belső beosztás is a legtöbb épületnél a legprimitívabb: a helyiségek L alakban sorakoznak egymás mellé az udvari részen hosszú folyosóval. A kétszakaszos zárt stílusú épülettípus csak egy új épületnél nyert alkalmazást.

Az összes épületfelszerelések túlnyomóan magyar gyártmányok; az alkalmazásban volt munkások között idegen honos nem volt.

Emeletes épület a tárgyévben nem épült; az összes 21 lakóház földszintesnek emeltetett.

A felsorolt épületeket kivétel nélkül szilágysomlyói kőműves mesterek építették. A 3 kőműves mester, 1 kőműves és ácsmester mellett azonban az előbbiek ellenőrzése mellett több kisebb kőműves is szerepelt vállalkozóként, úgy hogy az aránylag nem nagy összegű vállalatokra mindig akadt annyi vállalkozó, hogy a szükséges egészséges verseny kifejlődhetett.

Tekintettel arra, hogy a felépült 21 lakóház közül primitív kivitelű csak egy néhány kisebb méretű épület volt, ezzel ellentétben viszont egy-kettő kivitelénél fogva az átlagosnál sokkal drágább volt, a beépített alapterület m²-jére átlagban 60 koronát számíthatunk. E szerint 2229 m² után a 21 lakóház építése ke-
reken 133,000 koronát vett volna igénybe. Minthogy azonban 15 építési engedély épület-
átalakításokra, bővítésekre, melléképületek és kerítések építésére is kiadatott, ezen munkát értékevel együtt a valószínűséget megközelítve, az 1908. évi magánépítési vállalkozások összegét

140,000 koronában

állapíthatjuk meg.

A felsorolt új építkezések homlokzatukkal utcáinkat mintegy 227 m. hosszúságban szegélyezik. Elhelyezést tekintve, a 21 lakóházból a Vármegyeház-utca 6, a Kraszna-utca 2, a Rákóczi, Kossuth, Bánffy, Magura, Jeruzsálem, Rózsa, Elve, Oláh, Temető, Kert, Vásártéri ujsor és nagyfalusi-utca 1—1 új épület esik, míg egy új ház a külső határban épült.

Az elmondott adatok ugyszólván nyersen, feldolgozatlanul sorakoznak egymás mellett. Jelen közleménynek nem is volt más célja, mint ezen adatokat megrögzíteni s fenntartani arra az időre és alkalomra, mikor egy hosszabb évsorozat eseményei alapján a város építkezésének fejlődése fog tárgyalhatóvá lenni. Óhajtjuk, hogy e fejlődés, melynek kezdetéről beszámolhatunk, városunk megerősödésével minél hatalmasabb és intenzívebb lehessen.

Ábrahám Sándor.

Városi közgyűlés.

Szilágysomlyó r. t. város képvisellete folyó 1909. évi október 23-ik napján rendes közgyűlést tartott Lukácsffy Ödön polgármester elnöke alatt.

Örömmel vette a közgyűlés tudomásul, hogy a m. kir. földmívelésügyi miniszter a székelő földi kirendeltség működési körébe Szilágysomlyót is bevonta s a szilágymegyei helyi megbízott székhelyül Szilágysomlyót jelölte ki. Megbizta a város polgármesterét is, hogy a város köszönetét Wekerle Sándor miniszterelnök-

pénzügyminiszternél, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternél, Ugron Gábor képviselőnél és dr. Kaizler György főispánnál megfelelő módon tolmácsolja.

A város tanács előterjesztésére köszönetet szavazott Lakatos Ottó minoritarendi tartományi főnöknek a főgimnázium létesítése érdekében eddigi lépéseit és felkérte, hogy a maga részéről is hasson oda a közoktatásügyi minisztériumnál és Kuncz Elek kolozsvári tankerületi főigazgatónál, hogy a főgimnázium elhelyezésére felajánlott telek a minisztériumi kiküldött közbenjöttével mielőbb megtekintessék és a főgimnázium helye megjelöltesse, úgy hogy a gimnázium V-ik osztályát lehetőleg már a jövő évben megnyitni lehessen.

Szilágyosomlyó város 1910. évi költségvetését 258,763 korona 07 fillér szükséglettel, 180,677 korona 79 fillér tényleges fedezettel és 97%-os községi pótdóval fedezendő 78,085 korona 28 fillér hiánnyal megállapította és a költségvetést jóváhagyás végett Szilágyvármegye törvényhatósági bizottságához felterjeszteni rendelte.

A város közigazgatási és gazdasági tanácsosát városi közintézmények, városháza, színház, vágóhid, köztisztasági berendezések tanulmányozása végett tanulmányutra kiküldte és a tanulmányút költségeire 800 koronát kiutalt.

Tudomásul vette a közgyűlés, hogy Klein Mór aljegyző két heti szabadságát vesz igénybe és megbizta a polgármestert, hogy helyettesítéséről saját hatáskörében gondoskodik.

Végül a pénztárnok jelentésére Farkas Anna terhére előírt bikaadóból 12 korona törlesztését, Elek Ferenc terhére pedig 20 korona kivetését elrendelte.

Levél a szerkesztőhöz.

Tekintetes Bölöni Sándor szerkesztő urnak
Szilágyosomlyó.

Fölkérem, legyen szives becses lapjában helyt adni soraimnak.

Városunk folyó évi október hó 23-ikán közgyűlést tartott, még pedig nagyfotosságu ügyről volt szó, az évi költségvetést tárgyalta, mégis csak három képviselő volt jelen a tárgyalás megkezdésekor.

Tisztelt képviselő uraim, a mikor a városi képviselőválasztásról van szó, majd összetörük magukat, hogy bejussanak a tisztségre. Mindenesetre megtisztelve érezheti magát a polgár, ha a polgártársai megbízzák, hogy a városi ügyekben őket képviselje. Így hát visszaélés uraim a bizalommal, nem jelenni meg akkor, amikor a tanács egy 259,143 korona 07 fillért kitevő évi kiadással áll elő.

A költségvetésben több felesleges tétel, új személyzet, fizetésemelés és dologi kiadás lett felvéve: 3 szekér, 6 ló és három beszerzésére 5000 koronát szavaztak meg; 600 koronás lovakat darabonként szeméthyordásra, 3 kocsis fizetésében 1800 koronát; hol van még a lovak kitarási összege? Telik-e a városnak a budapesti állatkertállásról tenyészbikákat vásárolni, a tanácsos uraknak tanulmányutra, több nagyobb város újabb intézményeinek megtekintésére 800 koronát adni? Különben ez nemcsak európai szokás, mert a győzedelmes Japán is elküldi az ő hivatalnokait tanulmányozni a világvárosok szokásait.

Uraim, nem hiányzik egyéb, hogy a tanács javaslatára a képviselővel egy autóbusszal és egy Blériot-féle repülőgépet vétessenek meg, mert ez mind kell egy modern városnak. Ne gondoljunk azzal, hogy már 100% felüli pótdó alatt roskadozik a város polgársága ugyannyira, hogy maholnap 3 végrehajtó sem lesz elég a múlt évi 60,543 korona pótdóhátrányt behajtani. Könnyű a pótdó kivetésével a számla egyenlegét rendezni, — de gondoljunk városunk szegény fizetésképtelen polgáraival is,

különösen most, amikor olyan nagyon nehéz az élet; — mind nagyon szép dolog a haladás, — de mikor nem telik, azt tüzzel-vassal végrehajtani nem célszerű dolog.

Szilágyosomlyó, 1909. október 26.

Farkas Ödön.

KÜLÖNFÉLÉK.

„Csak egy virágszálat“! . . .

A József Királyi Herceg Szanatórium-Egyesület a tüdőbetegek számára halottak napján megtartandó közgyűlés egységes és szabatos végzése érdekében az összes községi előjárókhoz a következő — mindnyájunk által megszívlelendő — kérelmet intézte:

Csak egy virágszál árát kérjük minden koszoruból a szegénysorsu tüdőbetegek emberbaráti alapjára, hogy a halállal eljegyzett, szegénysorsu tüdőbetegek életét visszaadhassuk.

E végből október 30-ától november 6-áig gyűjtést rendezünk s az érdemes előjáróság biztonnyal teljes erővel és emberszeretettel fog a gyűjtés sikerében támogatni.

Hallgassák meg könyörgésünket!

Kiáltásunk jusson el minden szív elébe!

Nyolcvanezer tüdőbeteg ember jár-kel szeretett hazánkban a tüdőbetegség csirájával. Ha nem segítünk rajtuk, ezek a halállal eljegyzett betegek meghalnak; ám ameddig élnek, járásuk, kelésükkel terjesztik a kórságot. Így érthető meg az, hogy fél-millió tüdőbeteg van az országban. S azért kell minden igaz szívnek talpra állania és egyesületünket támogatnia, hogy minél több tüdőbeteget megmenthessünk.

Arra kérjük a t. Előjáróságot, hogy a főszolgabíró ur által kiküldött gyűjtőtársolyban községében minden jó szív adományát szedje össze. Esdve kérjük, hogy ahol erre népszerű, köztekinélyben részesülő urnók, vagy urileányok önként vállalkoznak, hogy a közönség irgalomfilléireit házról-házra beszélik, méltóztatassék a táskát (táskákat) gyűjtés céljára átadni és megnyerni arra, hogy október hó 30-ánál előbb a gyűjtést meg ne kezdjék, de november hó 6-áig okvetlenül fejezzék be. Az adakozók közönség halottai emlékének fog áldozni s az egész országban egyszerre indul és fejeződik be a gyűjtés.

Ha önként a gyűjtésre ilyen áldott szív nem vállalkoznék: akkor kérjük, hogy a gyűjtést a mondott napokon október hó 30-tól november hó 6-áig az előjáróság egy tagja házról-házra eszközölje.

A tarsolyt az előjáróság nyitja föl és veszi számba s a legkésőbb november 10-éig beküldi a járási főszolgabíró urnak. A tarsolyok a főszolgabíró urnak haladéktalanul visszaküldendők s a gyűjtés eredményéről a főszolgabíró urnak jelentést teendő.

A községi előjáró urak által felküldött összegek tételről-tételre a Szanatórium Lapokban nyugtáztatnak s a lap egy példánya a községi előjáróságnak meg fog küldetni.

Tekintetes Előjáróság!

Ezer meg ezer életéért sóvárgó tüdőbetegeknek vagyunk tolmácsai. Nevükben kérjük: segítsék őket életükhöz, ne sajnálják a fáradságot. Terjesszék esdő szavunkat. Kérjük föl a lelkész, tanító urakat, hogy szószéken és iskolákban hívják föl adakozásra a jó szíveket. Kérjük a t. Előjáróságot, ossza ki, esetleg függesztesse ki sok helyen megküldött felhívásunkat, esdő szavunkat.

Irgalomadományokat kérünk mindenkitől, akiben az irgalom érzete ki nem veszett.

A felépítendő Augusztá-szanatórium fogja hirdetni a t. Előjárók fenkölt, meleg felebaráti szívét. Isten áldása minden lépésükön, melyet a szegénysorsu tüdőbetegekért tesznek!

A József Kir. Herceg Szanatórium Egyesület.

Kincses Kalendárium.

— 1910. —

A gyakorlati tudnivalóknak és az érdekes olvasmányoknak már országsszerte mindenütt kitűnően ismert kincses tára, a Kincses Kalendárium megjelent az 1910. esztendőre. Tartalma: csupa olyan dolog, a mit mindenkinek tudnia kell, de a mit jóformán senki se tud. Ez a Kincses Kalendárium páratlan sikerének, óriási elterjedtségének a titka. Anyaga csakis gyakorlati szempontból, hogy úgy mondjuk: a községi szükséglet szempontjából van összeválogatva s az egyes cikkek a tudás legmagasabb régióiba is elviszik az olvasót, a nélkül, hogy előtanul-

mányokat, vagy bármely képzettséget követel-nének tőle. Az ismeret-terjesztésnek az irodalomban ma már nincsen olyan faktora, mely népszerűség dolgában a Kincses Kalendáriummal versenyre szállhatna.

Az új Kincses megtanítja az olvasót például arra, hogy hogyan készül a kalendárium? Hogyan készül az ünnepek kiszámítása és mi az a vasárnapi betű, az arany-szám, hold-kulcs, stb., a mit gyermekkorunktól a holtunk napjáig ott látunk minden naptárban, a nélkül, hogy tudnók, mi az értelme, mi a célja? Shackleton hadnagy déli sarki útja, Cooknak az északi sark eléréséért vívott szinte emberfölötti küzdelme nagy cikkekben, térképekkel és illusztrációkkal magyarázva itt van leírva a Kincses új kötetében. Az idén az egész Európát foglalkoztatta a balkáni kérdés és bizonyára foglalkoztatni fogja még néhány évtizedig; a Kincses az idén apróra elmondja, hogy politikai tekintetben mit lehet és mit kell tudni a Balkánról és számos térképen mutatja be a különféle balkáni népek aspirációit. Az oroszországi és a kínai események is folyton foglalkoztatják az újságokat és általuk a közvéleményt. E két óriási birodalomról is nagy cikkeket közöl a Kincses.

A történelmi ismeretek terjesztése a célja egy nagy tanulmánynak, mely a magyar szabadságharc történetét mondja el, a megszokott sablonoktól és frázisoktól menten, — egy történetírónak a szemével mondja el az eseményeket, föltárva számos olyan dolgot, a mit mások észre se vettek; például azt, hogy az 1848. március 15-iki híres tizenkét pont szerkesztésekor a választójogi reform kérdése hogyan ütközött össze az önálló bank kérdésével; — mintha csak a mai napok történetét olvasnók. Egy másik cikk a tengerparti magyar történelmi emlékeket idézi föl, egy harmadik pedig még messzebb megy vissza a múltba: az asszír és babiloni királyok idejébe. A természettudományok kedvelőit érdekelni fogja a sarkánynak a meteorológiában való szerepét ismertető cikk és egy igen érdekes tanulmány a tengeri halak életéről. A hegyek világából, a hasznos és kártekonny madarokról s a Dunáról is van egy-egy érdekes cikk a Kincsesben. Általános érdeklődésre tarthat számot egy nagy cikk, mely az agy és az idegek működését ismerteti.

Hogyan készül az újság, — hogyan üzik a politika mesterségét miniszterek és képviselők, — mit és hogyan dolgoznak a diplomaták, — mindez elmondja a Kincses apróra, szokása szerint érdekesen, nyílt szókimondással, és tömördek ismereteket közölve. A ki az egyházi dolgok iránt érdeklődik, talál a Kincsesben egy-egy cikket Rómáról és a papságról és Budapest minden felekezeti templomairól, — a kinek a sport a passziója, annak az idén az uszárról és a hegymászásról szóló cikk az olvasmánya. Az ifjúság hasznát fogja látni a külföldi főiskolákat ismertető cikkek. A kultur-történet köréből egy cikk az emberi művelődés elemeivel foglalkozik, érdekesen, képekkel is illusztrálva az anyagát. Azt hisszük, számtalan embert fog érdekelni egy nagy cikk, mely Magyarországnak mintegy hétezeröttszáz régi nemesi családját ismerteti.

Ezek csak a felölőbb dolgok a Kincses Kalendárium új kötetében, ezeken kívül még száz más dologgal foglalkozik a Kincses, — de úgy hisszük, hogy már a felsorolt dolgok is igazolják azt, hogy a Kincses Kalendárium becsülettel megérdemli a nevét — és megéri az árát. A mikor már mindennek fölfelé szökik az ára, a Kincses Kalendárium a szokott piros kötésben még mindig a régi, szerény áron kapható: két koronáért, vászonkötésben három korona a Kincses, szattyánbőrötésben pedig négy korona negyven fillér. Mindenütt kapható, a hol könyvet árulnak.

— Kinevezés. A király városunk szülötét, Szilágyi Lajos dr., zilahi kir. törvényszéki jegyzőt, a szilágyesehi kir. járásbíróshoz al-bíróvá nevezte ki.

Ha fáj a feje,

ne této vázzék, hanem
használon azonnal

Beretvás-pasztillát

mely 10 perc alatt a legmakacsabb migráint és fejfájást elmulasztja. — Ára 1 korona 20 fillér.
Készíti Beretvás Tamás, gyógyszerész Kispesten. Orvosok által ajánlva.

5—52

Kapható minden gyógyszerárban
Három doboznál ingyen postai szállítással.

— **A válság megoldása.** Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy tegnap délelőtt féltizenegy órakor a miniszterek minisztertanácsot tartottak, mely Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter betegségére tekintettel a Kossuth hálósobájában történt meg. A minisztertanácsan állítólag a válságra vonatkozólag elfogadható megoldást találtak. A minisztertanács befejezésével a betegszobába behívott Mezössy és Tóth államtitkárokkal értekeztek.

— **Áthelyezés.** A nagyváradi róm. kath. egyházmegye vezetősége Fehér Lajos zilahi róm. katolikus segédlelkészt Endrődre, Pap Béla endrődi r. kath. segédlelkészt pedig hasonló minőségben Zilahra helyezte át.

— **Tanulmányut.** A városi képviselőtestület Donogány János közigazgatási és Abraham Sándor gazdasági tanácsost tanulmányutra küldötte ki. A kiküldöttek Losonc, Debrecen, Budapest, Nagyvárad, Dioszentmárton, Medgyes, Marosvásárhely, Szászrégen, Mezőhegyes, Nagykáta városokat látogatják meg, hol a különböző közintézményeket, berendezéseket fogják tanulmány alá venni.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** Az erdélyi református egyházkerület Kolozsvárott november 13-án kezdődőleg rendes közgyűlést tart. A tárgysorozat érdekesebb pontjai: 1) Püspöki és igazgatótanács évi jelentések. 2) Kálvin-ünnepek, születésének négyszázados évfordulója alkalmából s ezzel kapcsolatosan az ifjú lelkészek fölzenélése. 3) Néhai Bartók György dr. sir- emlékének leleplezése. 4) Az egyházkerület 1908. évi számadásának ellátása és az 1910. évi költségvetés megállapítása. 5) Előterjesztés a theologiai fakultás rendszabályainak megállapítása tárgyában. 6) Előterjesztés a népiskolai rendszabályok átdolgozása ügyében. 7) Előterjesztés az özvegyi kegyév alatt, illetőleg a papi állás ürességben léte idején a lelkészi teendők ellátása és díjazása tárgyában. 8) Előterjesztés a kollégiumi tanárok nyugalmába vonulásának szabályozása tárgyában. 9) Iskolaállamosítási ügyek. 10) Közalapsegély-kérvények felajánlása. 11) Sérelmi panaszok. 12) Konventi tagok, egyházkerületi főgondnok, világi igazgatótanácsos, világi egyházkerületi tanácsbíró, kollégiumi előjárósági tagok, tanárok, bizottságok stb. választása.

— **A szilágynagyfalusi gyógyszerértár csakugyan engedélyezték.** A m. kir. belügyminiszter megengedte, hogy Halmágyi Ilona okleveles gyógyszerész — a néhai Halmágyi László vármegyei árvaszéki ügyész leánya — Szilágynagyfaluban gyógyszerértárt nyithasson. Érdekes följegyezni, hogy Halmágyi Ilona az első nő Magyarországon, aki a belügyminisztertől gyógyszerértárnyitásra engedélyt kapott.

— **Felolvasó ülés.** A szilágysomlyói Kereskedelmi Csarnok folyó évi október hó 30-án este 8 órakor a csarnok helyiségében ülést tart. Az ülés tárgya Székely Sándor ügyvédjelölt „Bűncselekmények a kereskedelmi élet körében” című felolvasása lesz.

— **Elhalasztott borászati kongresszus és borkiállítás.** A verseci országos borászati kongresszust és azzal kapcsolatosan tervezett borvásárt és borkiállítást november 21. és 22-ik napjaira halasztották el. Jelentkezések november 10-ig fogadtatnak el.

— **Betörés.** Krasznán az izraelita templom perselyét ismeretlen tettes feltörte és tartalmát elvitte. A csendőrség erőlyesen nyomoz a tettes kiderítésén.

— **Hamisító kéregetők.** A csizéri körjegyzői irodában folyó hó 19-én megjelent két egyén s magukat Pataki Miklós és Gáspár Ferenc névvel bemutatván, arra kérték Boér János körjegyzőt, hogy adja meg számukra a csizéri körben való gyűjtetés céljából a helyhatósági engedélyt. A két derék férfi ugyanis az Alsófehérvármegyében levő Magyarcesztve községi tüzekárosultak javára gyűjtögetett. Az erre vonatkozó s az egész országra érvényes engedélyező irat hivatalos számmal, Bánffy Kázmér br., alispán aláírásával s a hivatalos bélyegzővel volt ellátva. Bárha megelőzőleg a gyűjtőkönv tanúsítása szerint Szolnokdomboka vármegyében, Szilágysomlyó vármegyében a zsigói és szilágycsehi járásban, valamint a Kolozsvármegye bánffyhunyadi járásában a szükséges helyhatósági engedély megnyerése után gyűjtést eszközöltek, miután a körjegyző a tüzekárosult község állapotát közelebbről ismerte, — a gyűjtés gyanusnak tűnt fel és ellenők a nyomozást fogadtatba vette. A nyomozás rendén aztán kiderült és később a felfüggesztett gyűjtők maguk is bevallották, hogy az engedélyt ők hamisították nemkülönben a kézi táskájukban talált (a marosújvári járás főszolgabírája nevében kiállított) termények gyűjtésére szolgáló gyűjtőleveket is. A csendőrség a szilágysomlyói kir. járásbíróhoz hozták be a két csalót ahol aztán Krasznay Sándor kir. járásbíró előtt részletesen bevallották, hogy a könyöradományok gyűjtésére vonatkozó engedélyben is hamis nevek foglaltattak, mert a kéregetők egyike Guttman Jenő aranyosgyéresi házáló kereskedő a másik pedig Kopolovics Ignác, Máramarosvármegyei születésű, kolozsvári lakos ruhatisztító. Guttman azt is aprólékosan előadva, hogy az alispáni pecsétet és a báró Bánffy Kázmér alispán névaláírását a Deés rend. tan. város, valamint a bánffyhunyadi járás főszolgabírói pecsétjét is úgy hamisította, hogy egy falragaszról levágta a pecsétet és aláírást, azokat hektograf tintával befestve a kocsonyára nyomta s azon lenyomattal készítette a kéregető könyvben levő hamis pecsétlenyomatokat és az alispán aláírását, — a dézsi városi kapitány és a bánffyhunyadi szolgabíró nevét pedig egyszerűen odautánozta a pecsét mellé. Kihallgatásuk után a két jó madarat a zilahi királyi ügyészséghez kísérték át.

— **A főváros legelső fényképészeti és festészeti műintézetéről.** Általános feltűnést keltenek a fővárosban azok a gyönyörű, művészi olajfestmények és krétarajzok, a melyek a „Rafael” fényképészeti és festészeti műintézet műterméből (Budapest, VII. Rottenbiller-utca 46.) kerülnek ki. E műintézet nagy gonddal és szigorú pontossággal eszközli a vidéki megrendeléseket, és ennek köszönheti, hogy immár az egész országban a legjobb hírnevnek örvend. Ugy olajfestmények, mint krétarajzok megrendelésénél elegendő a fénykép beküldése. Krétarajzok díszes paszpartuban már 6 koronától, színes, olaj, vagy aquarellképek 10 koronától feljebb. Előzetes felvilágosítással és árjegyzékkel készséggel szolgál az intézet. Ajánljuk olvasóink figyelmébe e jóhírű műintézetet.

— **Zeppelin kísérleteinek haszna.** Hány iparág látta Hasznát a Zeppelin-féle léghajós kísérletnek. Erre az érdekes kérdésre egy német szaklap azzal válaszol, hogy a német birodalomban 62 iparág már eddig is milliókat keresett Zeppelin révén, akinek léghajója tudvalevőleg óriási ünneplések tárgya volt, amikor Berlinbe megérkezett. Ebben a nagy számban nincsenek benne azok, akik a léghajós gróf nevét minden közelebbi vonatkozás nélkül a reklám céljaira kihasználták. A legtöbb haszna a nyomdász- és sokszorosító ipar különböző ágainak volt eddig. Napról napra új könyvek jelennek meg Németországban a léghajóról és ezeket valóságos elkapkodják. A látkepes levelezőlapok végtelen sorozata szintén Zeppelin berlini útjának köszönheti létrejöttét. A játékaru gyárosok is jól kihasználják ezt a még ki sem próbált találmányt, de vannak már a forgalomban a Zeppelin féle léghajó alakjára emlékeztető pipák, szivarok, kétszersültek, cukorkák, csokoládék, asztaldíszek, palackok, (főleg likörrel töltve) kezelőgombok, sétatobfogatnyuk, stb., stb. Azonkívül sok áru címkéjén alkalmazták a léghajó vagy a föltaláló gróf képét.

— **Kiss szerencsése nagy!** A magy. kir. szab. osztálysorsjáték csütörtöki befejező húzásán a 600,000 koronás főnyereményt a 96071. számú 8/8-ban eladott sorajeggyel ismét a hírneves Kiss Károly és Társa bank részvénytársaság (Budapest, Kossuth Lajos u. 13.) szerencsés vevői nyerték, hol immár negyedszer nyerték meg a 600,000 koronás főnyereményt, nem hiába mondja a közmondás: Kiss szerencsése nagy!

— **A Szilágysomlyói Gazd. Egyesületnél** Zilahon kaphatók az alábbi gyümölcsfák darabonként 60 fillérért, egyleti tagoknak 50 fillérért. Két éves gyökerező Ripária Portalisz ezre 36 kor. Egyleti tagoknak 20% engedménnyel, sima zöldoltványok darabja 12 fillér.

1) Magas törzsű alma oltványok. Angol téli, Aranypármin, Batul, Londoni pepin, Jonathán, Canadai renet, Pónyik, Török Bálint, Sónári alma.

2) Törpe almák Duszinra oltva. Angol téli, aranypármin, Londoni pepin, Casselli renet, Jonathán, Ananász renet, Bismark alma.

3) Szilvafák. Besztercei szilva, Muskotály-Besztercei, Zöldrenglót, Kajszinbarack.

4) Magas törzsű körtefák. Vilmos körte őszi, Bécs győzelme őszi, Józsefine de Molinos téli, Hardapont izetese őszi, Dumont, Esperin, Le Brün őszi, Dubiszon, Stutgarti kecskeór nyári, Iskolabeli nyári.

5) Törpe körtefák. Le Brün, Dumont, Presipent Mas, Hardenpont téli vajonca, Augoulemeri hercegnő, Generál Totlében.

6) Őszi barackfák. Fodor Elek kedvence, Duránci, Vézorle Duráncija és még több fajta duránci és magaváló.

— **Olcsó könyv a baromfitenyésztésről.** Hreblay Emil m. kir. gazdasági felügyelő kiváló baromfitenyésztési szakkönyveit a legszegényebb érdeklődőnek is megszerezhetővé tette az által, hogy a tyúk-, pulyka-, lud-, és kacatenyésztést tárgyaló 3 gyönyörű munkáját, melyek 500 oldalon 230 képpel ezen hasznos gazdasági ágazatot igen tanulságosan és kimerítően tárgyalják, 13 korona bolti ár helyett bérmentve csupán 5. korona beküldése ellenében bárkinek megküldi. Egyetlen egy birtokon nem szabad e hasznos könyveknek hiányozni, melyek a laikusoknak is élvezetes olvasmányt nyújtanak. Megrendelhetők a szerzőnél Kolozsvár Ferenc József-ut 5. sz. 1—3

— **A Küküllőmenti első szőlőoltványtelep** Medgyesen (Erdély), melynek tulajdonosa Caspari Frigyes, ritka szakértelemmel párosult mintakezelés és a nagy költséggel berendezett vizvezeték segítségével oltványait oly kiváló és kifogástalan minőségre emelte és oly szépen fejlődött anyagot képes szállítani, a minőt az ország egy szőlőtelepe sem.

Kanyaró után

a legkomolyabb betegségeknek biztosan elejét veszi a SCOTT-féle EMULSIÓ. Az egészségre gyors visszaszerzése meglepi mindazokat, a kik először tesznek kísérletet a

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

a SCOTT-féle Emulsió-val

A SCOTT-féle Emulsió csakis annak köszönheti nagy hírnevét, hogy összes alkotórészeiben fenn tartja legnagyobb fokú tisztaságát.

Nagyon megfelelő az elkönyeztetett inyek és a megöngült emésztésnek.

A SCOTT-féle EMULSIÓ
a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 f.

Kapható minden gyógytárban.

Hrabéczy

Képviselőt keres!

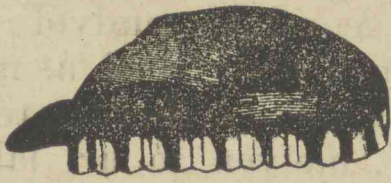
fest, mos, tisztít, mindenféle ruhaneműt.
Debrecen. Széchenyi-u. 42. Postai megbízást 8 nap alatt eszközöl.
1—5

Telefon 323.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Báthory Géza

fogtechnikai
műterme

Szilágysomlyón, Bem-tér, az ipartestület épületében.

Értesitem a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget, hogy a fogtechnikát alaposan elsajátítottam. Végzem a fogtechnika keretéhez tartozó összes munkákat.

Műfogakat, fogsorokat a gyökerek eltávolítása nélkül is készítek. Szájpadlás nélküli fogsorok s más műfogak jóállás mellett.

Kérem a nagyérdemű közönség becses bizalmát és pártfogását.

Tisztelettel:

Báthory Géza,
fogtechnikus.

2—3

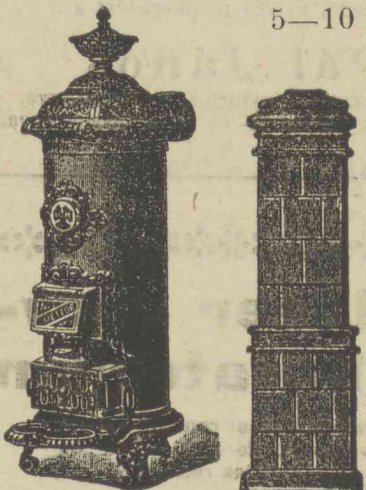
Porcellán kályhák

budweisi és hönli gyártmányban.

„Meteor” folyton égő kályhák.

5—10

Felülmulhatatlan tütképeséggel.
Tüzelő ür tüzmentes anyagból.

Legnagyobb tüzelőanyag megtakarítás!
Kis helyet foglal el!
Árkap ingyen és bérmentve.

BERAKOTT ÉS VASLEMEZ

TAKARÉKTÜZHELYEK.
TÓTH GYULA DEBRECZEN.

vasnagyszerkedő.

városházépület, Plac-u.

Szőlőoltványokat

szállít amerikai sima és gyökerez vasszöket különféle fajokban, fajtisztaság jótállva, legduzsabb választékban a már évek óta elsőnek és legmegbízhatóbbnak ismert:

Küküllőmenti első szőlőoltvány telep

Tulajdonos: CASPARI FRIGYES.

Medgyes, 109. szám. (Nagyküküllőmegye.)

Tessék képes árjegyzéket kérni!

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, ennél fogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerts személyiségektől úgy szó, mint írásbelileg bizonyosságot szerezhethet magának fenti szőlőtelep feltétlen megbízhatóságáról.

3—10

Borárusítás.

Értesítjük a közönséget, hogy a „Szilágysomlyói Borértékesítő és Pinceszövetkezet”, a szövetkezeti tagok saját termésű, tisztán kezelt hegyi borkészletének palackokban való kizárólagos elárusításával Frankovits Ignác szilágysomlyói vas- és fűszerkereskedőt bízta meg. A borok a szövetkezet által megtöltött, lezárt, ólomkupakkal és csinos címkével ellátott palackokban, a következő árak mellett hozattak forgalomba:

1) 1 üveg asztali új bor 1 literes üvegben .	48 fill.
2) 1 „ 1908. évi Rizling, 7 deciliter .	56 „
3) 1 kis üveg 1908. évi Rizling 3 1/2 deciliter .	30 „
4) 1 üveg Ó-rizling, 7 deciliter .	80 „
5) 1 kis üveg Ó-rizling, 3 1/2 deciliter .	40 „
6) 1 üveg Muskatály, 7 deciliter .	1 kor
7) 1 üveg Aszu, 1/2 liter .	2-50 fill.
8) 1 kis üveg Aszu, 3 deciliter .	1-50 fill.

Az árak üveg nélkül értendők.

Az üres üvegek darabonként 20 fillér árban visszaváltatnak. 12—

A „Szilágysomlyói Borértékesítő Pinceszövetkezet.”

604—1909. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a és az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy szilágysomlyói kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 1227. számú végzése következtében dr. Veverán György szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Szilágysomlyói és Vidéke hitelszövetkezet javára 176 korona — fillér s jár. erejéig 1908. évi október hó 17-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1500 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbíróság 1908-ik évi V. 1227. sz. végzése folytán 176 korona — fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi május hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és eddig összesen 68 korona 70 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával, az árverés alperes lakásán, Krasznahorvátban leendő megtartására 1909. november 4. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegy-

zéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfogadják adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján törőnt kifüggesztését követő naptól számított.

Kelt Szilágysomlyón, 1909. évi október 2-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bír. végrehajtó.

Ad. 3640—1909. rk. sz.

Hirdetmény.

A jövő 1910. évben mindazon ifjak, a kik az 1889. évben születtek, mint I. korosztálybeli hadkötelesek sorozás alá fognak kerülni.

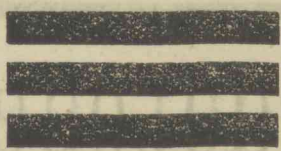
Felhívom tehát mindazokat, akik mint első korosztálybeli hadkötelesek a katonai összeírásba felveendőek lesznek, hogy e célból személyesen, avagy akadályoztatásuk esetén szüleik, gyámjuk, vagy más meghatalmazottaik útján Szilágysomlyó város rendőrkapitányi hivatalánál a hivatalos órák alatt a folyó évi október és november havában annál is inkább jelentkezzenek, mert ellenesetben a V. T. végr. ut. 9. §-a értelmében 200 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtatni.

Ugyanez az már említett időben és helyen szigorú büntetés terhe alatt jelentkezni kötelesek azon Szilágysomlyón tartózkodó idegen illetőségű ifjak is, kik az 1887., 1888. és 1889. évben születtek s így mint I., II., vagy III. oszt. hadkötelesek az összeírásba felveendőek.

Szilágysomlyó, 1909. október 1.

Rendőrk. szabadságon:

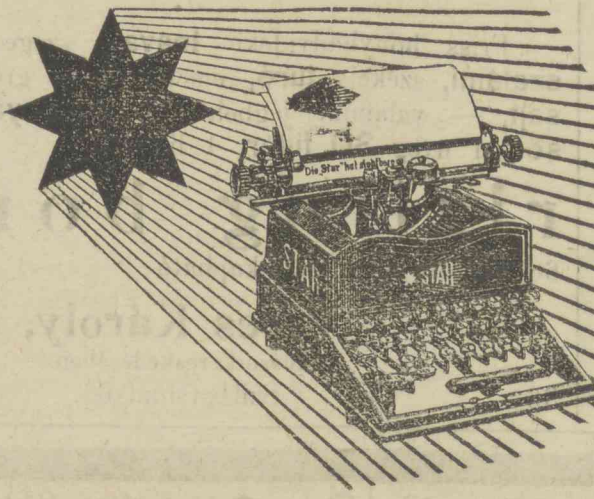
Wollner Albert,
rendőrkapitány.

1/2

annyiba

mint a többi elsőrendű gép, kerül a legujabb amerikai

STAR

írógép.

➡ Látható írás! 5 évi jótállás! Legerősebb átütőképesség! ➡

Működése megtekinthető a „Szilágysomlyó” szerkesztőségében.

➡ Kívánatra havi részletre is kapható. ➡

18—42

Kizárólagos elárusítók:

Faragó Testvérek

Budapest, V., Nádor-
utca 17. szám.

605—1909. végreh. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. illetőleg az 1908. XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1908. évi V. 1595. számú végzése következtében dr. Veverán György szilágyosomlyói ügyvéd által képviselt Szilágykraszná és Vidéke hitelszövetkezet javára 96 korona — fillér s jár. erejéig, 1909. évi március hó 12-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak 1908. évi V. 1595/2. sz. végzése folytán 96 kor. — fillér tőkekövetelés, ennek 1908. évi szept. hó 30. napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 83 korona 23 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés alperes lakásán, Krasznahorváton leendő megtartására **1909. évi november hó 4-ik napjának** délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielé-

gitési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szilágyosomlyón, 1909. évi okt. 2-án.
Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

10367—1909. tkvsz.

Árverési hirdetemény.

A kir. járásbírósnak mint tkvi hatóság Rusz Szimia, Rusz János, Rusz Gligor és Rusz Gábor zálnoki lakosok végrehajtatóknak Zsoldos András zálnoki lakos végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében a végrehajtási árverést 242 korona költségtőke, 16 korona 90 fillérben már megállapított végrehajtási, valamint az ezennel 21 kor. 15 fillérben megállapított árveréskérési és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t.-c. 144. §-a alapján és a 146. §. értelmében a zilahi kir. törvényszék és a szilágyosomlyói kir. járásbírósnak területén levő, a zálnoki 405. sz. jkvben Zsoldos András nevében álló, A. I. 1. rsz. 215. hrsz. ház, udvar és kertre és 2. rsz. 197. hrsz. kertre 1120 korona kikiáltási árban, azonban a 68. sorsz. alatt Hupe Todora javára bekebelezett a 215. hrsz. ingatlanból egy szoba és 197. hrsz. ingatlanból egy vékás terület holtig tartó haszonélvezeti jogának épségben tartásával a következő feltételek mellett elrendeli.

Az árverés foganatosítására határnapul **1909. évi november hó 11. napjának** d. e. 9 óráját tűzi ki Zálnok községhezához.

Ezen árverésen a fenti ingatlan kö-

zül a 197. hrsz. felvet ingatlan a kikiáltási ár kétharmadánál, a 215. hrsz. felvett ingatlan pedig a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron el nem adhatók.

Arverezni szándékozók tartoznak bánatpénz fejében az ingatlan kikiáltási árának 10%-át kézpénzben, vagy az 1881. nov. 6-án 3333. sz. a. kelt I. M. R. 8. §-ában megjelölt értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni.

Amennyiben vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, az általa megvett ingatlanra az érdekelt felek bármelyikének kérelme folytán újabb árverés fog elrendeltetni.

Kir. jbiróság mint tkvi hatóságtól. Szilágyosomlyó, 1909. augusztus 24-én.

Lénárt,
kir. aljárásbíró.

ÓVÁS.

A leggyakrabban a fertőző betegségeket a rossz ivóvíz okozza, ezért ajánlatos mindig tiszta és jó forrásvizet inni. Betegségek kikerülése végett a legjobb ivó és borvíz a margittai ártézi 4—10

kristályforrás.

Üdit, gyógyit. — Kapható Szilágyosomlyón **Frankovits Ignác** urnál és **Hirschmann Cili** urnónél. Megrendelhető az ártézi kristályforrás kutkezelőségénél Margittán. — Orvosoktól ajánlva.

Hirdetemény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a Magyar Királyi Pénzügyminiszterium ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (XXV. sorsjáték) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a főárusítóknak árusítás végett kiadattak. A Magyar Kir. Pénzügyminiszterium által jóváhagyott sorsolási terv itt következik:

A Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Sorsolási Terve.

Huszonötödik Sorsjáték

110,000 sorsjegy, 55,000 nyeremény.

Első osztály. Betét 12 korona Huzás: 1909. nov. 18. és 20.		Második osztály. Betét 20 korona Huzás: 1909. dec. 14. 15. és 16.		Harmadik osztály. Betét 32 korona Huzás: 1910. jan. 11., 12. és 13.		Hatodik osztály Betét 24 korona Huzás: 1910. március 23-tól április 21-ig.	
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona	Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben 1.000,000 Egy millió korona.	
1 á	60000	1 á	70000	1 á	80000		
1 á	20000	1 á	25000	1 á	30000	1 jut. k.	600000 600000
1 á	10000	1 á	10000	1 á	20000	1 nyer.	400000 400000
1 á	5000	1 á	5000	1 á	15000	1 á	200000 200000
3 á 2000	6000	3 á 3000	9000	3 á 10000	30000	1 á	100000 100000
5 á 1000	5000	5 á 2000	10000	5 á 5000	25000	1 á	80000 80000
8 á 500	4000	8 á 1000	8000	8 á 2000	16000	1 á	60000 60000
30 á 300	9000	20 á 500	10000	10 á 1000	10000	1 á	50000 50000
100 á 100	10000	110 á 300	33000	120 á 500	60000	1 á	40000 40000
3350 á 40	134000	4350 á 80	348000	4850 á 130	630500	2 á	30000 60000
3500 ny.	Kor. 263,000	4500 nyer.	Kor. 528,000	5000 ny.	Kor. 916,500	2 á	25000 50000
Negyedik osztály. Betét 40 korona Huzás: 1909. febr. 8., 9. és 10.		Ötödik osztály Betét 32 korona Huzás: 1910. márc. 2. és 3.		A melyik ezen 500 nyeremény közül utolsónak huzatik ki, kapja a jutalmat.		4 á	20000 80000
Nyeremény	Korona	Nyeremény	Korona			5 á	15000 75000
1 á	90000	1 á	100000			25 á	10000 250000
1 á	30000	1 á	30000			50 á	5000 250000
1 á	20000	1 á	20000			405 á	2000 810000
1 á	15000	1 á	15000			760 á	1000 760000
3 á 10000	30000	3 á 10000	30000			1140 á	500 570000
5 á 5000	25000	5 á 5000	25000			30600 á	200 6.120000
8 á 2000	16000	8 á 2000	16000			33,000 nyer. és jut. K.	10.555,000
10 á 1000	10000	10 á 1000	10000				
120 á 500	60000	120 á 500	60000				
4850 á 170	824500	4850 á 200	770000				
5000 ny.	Kor. 1.120,500	4000 nyer.	Kor. 1.076,000				

Az I. osztály huzása **1909. november hó 18. és 20-án** tartatik meg. A huzások a Magyar királyi államiellenőrző hatóság, és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek, a huzási teremben. Sorsjegyek a Magyar Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi árusítóinál kaphatók.

Budapest, 1909. évi október hó 24-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.
Lukács. **Hazay.**

603—1909. végreh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a, illetőleg az 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 1229. számú végzése következtében dr. Veverán György szilágysomlyói ügyvéd által képviselt Szilagykraszna és Vidéke takarékpénztár javára 480 kor. — fillér s jár. erejéig 1908. évi október hó 17-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1490 kor. — fillérre becsült következő ingóságok, u. m. szarvasmarhák, lovak nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbíróság 1908. évi V. 1229/2. számú végzése folytán 480 korona — fillér tőkekövetelés és ennek 1908. évi május hó 18-ik napjától járó 6% kamatai, $\frac{1}{3}\%$ váltódíj és eddig összesen 135 kor. 50 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, a fizetett összeg betudásával az árverés alperes lakásán, Krasznahorvátan leendő megtartására 1909. évi november hó 4-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni. Amennyiben az elárverezendő ingóságok

kat mások is le- és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Szilágysomlyón, 1909. október 2.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

809—1909. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §. és a 1908. évi XLI. t.-c. 19. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szilágysomlyói kir. járásbíróságnak 1908. V. 1043. sz. végzése következtében Dr. Veverán György szilágysomlyói ügyvéd javára 108 korona 40 fillér s jár. erejéig, 1908. évi szept. hó 1-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 908 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, házi butorok, takarmány, gabona nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szilágysomlyói kir. járásbíróságnak 1908. évi V. 1043/6. számú végzése folytán 108 kor. 40 fillér tőkekövetelés, és eddig összesen 74 kor. 24 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig a fize-

tett összeg betudásával, az árverés az alperes lakásán, Kémeren leendő megtartására 1909. évi október hó 29-ik napjának délelőtti 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Szilágysomlyón, 1909. évi október hó 2-ik napján.

Roska Vertán,
kir. bir. végrehajtó.

Hirdetések

A „Szilágysomlyó“ részére
jutányos áron vétetnek fel.

A FONCIÈRE Pesti Biztostió Intézet

kötvénykiállítási joggal felruházott szilágymegyei főügynöksége elvállal
ugy maga, mint az egész vármegye minden községében levő képviselte
tüz,

jég,

élet,

baleset,

betörés,

üveg és

szavatossági

biztosításokat legelőnyösebb feltételek és a legjutányosabb díjak mellett.

26—

C SERNECZ JÓZSEF

fűszer- és csemegeüzlete Szilágysomlyón, Kispiactér, Farkas Anna urnó házában.

Van szerencsém a nagyérdemű helybeli és vidéki közönséget értesíteni, hogy helyben, a Veréczy Lajos-főle fűszer- és csemege üzlethelyiségét átvettem és azt folyó évi szeptember hó 30-án megnyitottam.

Áruim mind frissek, üzleti elvem a közönség igényeinek mindenkor friss és kizárólag elsőrendű árukkal, a minőséghez képest számítható lehető legolcsóbb áron való kielégítése, miről mindenki, ki bizalmával megtisztel, kétségbevonhatlanul meggyőződhet.

Mivel mindezt kizárólag első kézből és nagyban szerzem be, azt hiszem, ezen kedvező körülmény képesít arra, hogy vásárló közönségemet reklám helyett tényekkel győzzem meg üzletem szolidaritásáról.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását mély tisztelettel kéri

Csernecz József.

Az átvett üveg- és porcellán árukat leltári áron fogom kiárusítani.

Kitűnő fűszer- és csemegeárak.

Valódi debreceni mosószappan.